

Minnesanteckningar från domarkonferens 2006-11-12

Träffen började med att Inger hälsade välkommen och gick igenom schemat för dagen. Som första punkt diskuterades de frågor som kommit inför mötet. Frågorna delades upp efter respektive grupp och först ut var sökfrågorna, sedan togs rapport-, spår- och lydandsfrågorna upp i tur och ordning (frågorna har bearbetats och kortats ned något i dessa anteckningar).

Sök

Fråga 1: I elitklass sök, hur ska man döma om föraren passerar slutmarkeringen när hunden är ute på sista skicket?

Enligt reglerna är momentet slut när föraren passerar, alltså räknas inte det skick hunden är ute på, oavsett om hunden t ex hittar figurant, blindmarkerar etc. Det diskuterades om förare kan undvika att få nerdrag pga. blindmarkering genom att medvetet passera slutmarkering. Risken för detta bör dock vara liten eftersom man som domare bör se samma sak som föraren och alltså hinner döma blindmarkeringen innan föraren passerar slutmarkeringen.

Fråga 2: Ska en skallmarkerande hund fortsätta skälla till dess att föraren når fram eller ända till dess att domaren når fram?

Hunden ska skälla till dess att föraren når fram. Sedan är det upp till domaren att hänga med föraren så att han/hon kan göra en riktig bedömning av utförandet. Vi diskuterade sedan om hur nära föraren ska komma innan skallgivningen upphör för högsta betyg. Inger påpekade att det är en bedömningsfråga men att det viktigaste är att hunden inte lämnar figuranten för att möta föraren.

Fråga 3: En hund markerar en figurant som ligger dold i en låda. Vid nästa skick går hunden tillbaka till lådan och markerar den på nytt. Lådan är nu tom och locket är avtaget, inget är kvarglömt i lådan. Lådan är så hög att hunden inte kan kontrollera insidan visuellt. Är detta en blindmarkering?

Ja, detta är tveklöst en blindmarkering, en hund bör inte ha några som helst bekymmer att avgöra att lådan är tom utan att ta hjälp av synen.

Fråga 4: Föraren väljer själv att bryta under söket. Han/hon tar sedan upp en leksak eller godis och ger till hunden. Kan detta anses vara fel då godiset/leksaken tas fram på gemensam mark?

Ja, det är fel att göra så men det går inte att döma då ju föraren redan brutit. Som domare bör man dock i en sådan situation påpeka för föraren att det inte är tillåtet att göra så då man fortfarande befinner sig på gemensam mark.

Fråga 5: På ett skick kommer hunden förs tillbaka med figurantens mössa. Domarna ignorerar detta och föraren skickar hunden på nytt. Hunden återvänder denna gång med figurantens ena vante. På nästa skick ropar figuranten då hunden nu smular sönder figurantens liggunderlag. Domarna bryter då provet för den hunden. Borde domarna ha brutit tidigare, kanske redan när mössan kom in?

Om man kan vara helt säker på att hunden tagit mössan från figurantens huvud ska hunden brytas redan där. Det kan dock vara svårt att vara säker på detta utan att kontrollera med figuranten, mössan kan ju till exempel vara tappad så att hunden funnit den på marken. I så fall har den gjort rätt. Det bästa i denna situation är därför att tillfälligt bryta provet för att fråga figuranten om hunden tagit föremålet från figuranten eller funnit det på marken och sedan fortsätta provet om hunden inte tagit mössan från figurantens kropp.

Fråga 6: Hunden tar upp sökrullen på väg in. Ska detta dömas som blindmarkering?

Frågan diskuterades och vi kom fram till att det bästa är att låta hunden göra ett påvis. Om hunden inte finner figuranten eller verkar osäker på vägen ut är det en uppenbar blindmarkering. En följdfråga om hur man skulle ställa sig om föraren inte vill göra påviset uppstod. Föraren kan inte neka att göra påvis, det är upp till domaren att avgöra detta. Möjligen kan man i ett sådant läge välja att döma som blindmarkering utan att utföra påviset då föraren uppenbarligen själv anser att det inte är meningsfullt att gå ut på påvis.

Rapport

Fråga 1: När hund och förare nått fram till startplatsen, är det tillåtet att ge sitt-kommando innan de 30 sekunderna påbörjats? Och hur dömer man om hund som inte självmant satt sig vid halt självmant (utan kommando) sätter sig under de 30 sekunderna?

Enligt reglerna ska hunden sätta sig självmant. Frågan är alltså inte om man ska ge nerdrag på betyget utan hur mycket. Tävlingssektorn anser att ett nerdrag på 0,5 poäng kan vara lämpligt. Om felet upprepas bör dock betyget sänkas ytterligare.

Spår

Fråga 1: En hund förs fram till spåret iförd skor på baktassarna. När domaren ifrågasätter detta svarar den tävlande att hunden behöver ha skor då den har sår på baktassarna som riskerar att gå upp om hunden rör sig i skogen utan skor, samt att det andra domarlaget på plats gett henne tillåtelse att starta med skor på hunden. Är det rätt att låta hunden starta?

Inger berättade att det enligt SKKs regler inte är tillåtet att ha någon form av bandage eller andra hjälpmedel på hunden. Är hunden skadad ska den inte starta. Man får heller inte till exempel tejpa sporrarna på hund i förebyggande syfte. Detta är dock tillåtet på hundkapplöpningstävlingar. En följdfråga kom upp: om föraren tar av hunden skorna i exemplet ovan, får ekipaget då starta? Hunden har ju fortfarande skador på tassarna. Inger svarar att det är upp till föraren att avgöra detta (så vida hunden inte är uppenbart skadad/haltar). Det poängterades att det är viktigt att information om att bandage och andra hjälpmedel är förbjudna når ut till de tävlande. En diskussion om det riktiga att inte tillåta bandage eller liknande i förebyggande syfte (till exempel tejping av sporrar) uppkom. Det beslutades tillslut att uppdra åt distriktets tävlingssektor att sätta samman en skrivelse angående detta. Att inte heller täcke eller dyna vid platsläggande är tillåtet togs också upp. Hundar som behöver täcke/dyna hänvisas till att tävla under sommaren.

Fråga 2: På en tävling är stegen hal och hunden vill inte gå upp på stegen. Föraren hävdar att materialet är undermåligt och att det måste åtgärdas innan momentet kan provas. Hur löser man denna situation på bästa sätt?

Man bör kontrollera stegen innan provet. Om den är hal kan man till exempel rugga upp ytan med en rasp eller liknande. En följdfråga om huruvida det är tillåtet att ha heltäckningsmatta på stegpinnarna kom upp. Det bör vara tillåtet. Det viktiga är inte vilket underlag stegen har så länge som det inte är halt eller på annat vis farligt för hunden.

Lydnad

Fråga 1: Om ett ekipage brutit ett moment kan de då få göra om momentet som träning innan provet fortsätter?

Nej, det bör inte tillåtas. Möjligen kan det i särskilda undantagsfall vara tillåtet i appell klass eller lydnads klass I. Det påverkar hunden under resten av provet om den får träna under provets gång. Ett bra sätt att lösa önskemål om träning är att erbjuda de tävlande att man lämnar kvar utrustning på planen när sista hunden är klar så att de som vill kan träna.

När de inkomna frågorna gått igenom fortsatte träffen med att gå igenom de synpunkter som rapporterats in till Jörgen under året:

- 1) Spårtävling där det saknades skisser till spåren.
- 2) Spårläggare som inte fått tillräcklig utbildning innan provet.
- 3) Meddelande om ändrad samlingstid som inte nått fram.

Efter diskussion konstaterades att man bör kontrollera att meddelande om ändrad samlingstid nått fram.

I samband med diskussionen om samlingstider kom ytterligare en fråga upp: Vems ansvar är det att besluta att en tävlande som kommit för sent inte får starta? Det bör vara tävlingsledarens sak, men en bra regel är att tävlande som kommer när samlingen avslutats inte bör få starta. Om den tävlande ringt och meddelat sen ankomst kan man självfallet välja att vänta något med samlingen om tidsschemat medger detta, alternativt kan man föröka lösa situationen på annat sätt så att denna tävlande kan få starta. Inger poängterade också att det är viktigt att alla funktionärer är välutbildade för sin uppgift, särskilt de som kommer i kontakt med hund (till exempel sökfiguranter eller mottagare på budföring).

Träffen gick sedan över till att diskutera de nya bruksreglerna och de ändringar som skett. De nya reglerna finns tyvärr inte i tryck ännu. Här följer ett kortare sammandrag av ändringarna.

Allmänna bestämmelser:

Det blir tillåtet för rasklubbar att, i samråd med distriktet, anordna prov i alla grupper och klasser. Denna möjlighet gäller dock endast bruksrasernas rasklubbar.

Man kan inte längre bli nedflyttad till en lägre klass på grund av uteblivna resultat i den klass man är uppflyttad till.

Vid fler anmälningar än antal platser på prov ska den ras som klubben företräder få företräde på prov som arrangeras av rasklubb.

Det blir tillåtet att lotta grupptillhörighet innan tävlingen så att man exempelvis kan kalla halva startfältet till samling i spårskogen och andra halvan till appellplanen. Lottning om startordning sker sedan inom varje grupp.

Betyg under 10 ska motiveras.

Man kan inte längre arrangera internationella bruksprov i Sverige då våra svenska provregler är specifika för vårt land. Internationella prov arrangeras fortsättningsvis endast i IPO.

Skyddsfiguranter måste vara utbildade utom den som är figurant vid avsökande och den passiva figuranten i momentet **Dubbel**retning.

Distriktet kallar även fortsättningsvis överdomare, domare samt skyddsfiguranter, detta gäller även för prov som arrangeras av rasklubb.

Lydnad

Appell

Linförighet får koefficient 4

Fritt följ utgår

Hopp över hinder får koefficient 4 **och utförs som ”hopp-sitt-hopp”**.

Lägre klass

Linförighet får koefficient 4

Framföregående får koefficient 3

Fritt följ utgår.

Kryp utökas till 4 meter och koefficienten blir 5

Apport får koefficient 5

Högre klass

Inkallning med ställande får koefficient 4

Framåtsändande får koefficient 4

Platsläggande utgår

Stående utgår

Kryp utökas till 8 meter och koefficienten blir 4, i övrigt som tidigare.

Hopp över hinder placeras som sista lydnadsmoment (gäller alla klasser)

Elitklass

Fritt följ får koefficient 4

Kryp utökas till 12 meter med ett avbrott samt en vinkel till höger och en till vänster.

Hopp över hinder får koefficient 2

Specialmoment

Appellklass

Koefficienten höjs till 7 (gäller både spår, sök och rapport).

Skydd

Högre klass

Uppletande av föremål ändras så att 6 föremål placeras ut, 4 av dessa ska hämtas in av hunden.

Dubbelretning får en ändring av texten så att det nu står att ”för högsta betyg krävs att hunden utan förarens hjälp ska avvisa överfallet”. Den gamla texten angående detta är borttagen. **Tillagd text: För högsta betyg krävs att hunden utan förarens hjälp avvisar överfallet.**

Elitklass

Avsökande, effektiv söktid blir 10 minuter

Spår

Texten om omspår ändrad.

Föremål får ej placeras ut närmare vinkel än 50 meter i lägre och högre klass. I elitklass är motsvarande avstånd mellan vinkel och föremål 10 meter.

Föremålen får inte placeras tidigare än efter 150 meter (lkl) resp. 100 meter (hkl och ekl) spårsträcka.

Funktionären i spårslutet måste inte stå vid slutet hela tiden, det räcker att figuranten finns på plats straxt innan maxtiden går ut. Därför är det viktigt att den tävlande väntar vid spårslutet till dess att funktionären kommit. Det är viktigt att man informerar de tävlande om detta.

Lägre klass

Påsläpp, nytt moment med koefficient 5 (koefficienten på spåret blir 21). Föraren väljer själv sätt för påsläpp. Domaren följer spårarbetet i 125 meter, genom att följa med ut i spåret om terrängen kräver det. Om möjligt ska en vinkel finnas inom detta område.

Högre klass och Elitklass

Vid bakspår kommenderar tävlingsledaren ”bakspår, tillbaka till rutan” vid annat kommenderar tävlingsledaren ”tillbaka till rutan”. Föraren kommer alltså att veta om hunden bakspårar.

Elitklass

Uppletande av spår får maxtid 3 minuter

Rapport

Om flera klasser använder samma bana ska lägsta klassen starta först. Sedan fortsätter man i den ordning som hundarna kommit in.

Tidsintervallet mellan klasserna kan man länga om man så önskar.

Mjölksyran försvinner.

Sök

Ny text angående markering. Nödvändigt för domaren att följa med föraren ut för att se att hunden varit framme och sedan kalla ut figuranten.

Förare har möjlighet att vattna hunden på stigen när tidtagningen pågår, inte vid andra tillfällen.

När ändringarna i de nya bruksprovsreglerna gått igenom informerade Inger kort om den nya bruksprovvarianten bevakning. Då dessa prov inte får dömas av andra än de som har specialutbildning inom detta område lämnades dessa regler utan närmare genomgång.

Två frågor angående uppletande ställdes. Ska en hund som söker ”på måfå” (dvs ej dirigeras av föraren) och får in alla föremål få full poäng? Nej, egentligen inte. Är det dubbelkommando att visa riktning samt ge muntligt kommando? Nej, det är tillåtet.

Inger informerade om några ändringar i championatbestämmelserna.

Efter detta var det dags för lunchrast och sedan fortsatte träffen med de nya lydndsbestämmelserna.

Kort information om de huvudsakliga förändringar i bestämmelser för Lydnadsprov från 2007-01-01.

I klass I-III har revideringsgruppen i sitt remissunderlag arbetat med stegring genom klasserna upp till elitklass som utgångspunkt. Vissa moment har därför förändrats, några tidigare moment har utgått och ersatts av andra moment. Revideringsgruppens grundtanke med detta har varit att möjliggöra för föraren att i sin utbildning av hunden kunna göra detta stegvis och då successivt öka svårighetsgraden.

Elitklassen är överlag anpassad till den revidering som FCI redan har genomfört, och som Sverige då medverkade i. I vissa länder trädde reglerna i kraft 2006-01-01. I Sverige träder revideringen i kraft 2007-01-01, samtidigt som övriga klasser.

Allmänna bestämmelser:

Ny kategori Lydnadsprovsdomare införs. Dessa är i botten aktiva tävlande i Klass III och Elit, utan tidigare domarutbildning, och som har genomgått en utbildning enbart inriktad på Lydnadsprov.

Avseende anmälan till lydndsprov har en tydligare skrivning införts av vad som redan gäller, att anmälan på plats dagen för tävlingen (sk ”drive-in”) medges inte.

Stående som utgångsställning utgår.

En ny skrivning i gruppmomenten gällande domarens agerande i fall där hundar går upp

införs; vid risk för slagsmål etc.

En rekommendation att en domare bör inte döma fler hundar än 25 per dag. Vid hög anmälningssiffra ska hänsyn tas till plats och övriga omständigheter samt aktuell domare ska *alltid* vidtalas och ge sitt godkännande.

Vid *internationellt lydnadsprov elitklass* är max antal hundar 25. Är fler hundar anmälda får lottning ske eller också kan två domare anlitas. Uppdelning i två grupper får inte ske då det vid utdelande av CACIOB ska vara en och samma tävling. Momenten fördelas då mellan de båda domarna så att respektive domare har dömt samtliga hundar i samma moment.

Förändring har skett avseende hund som utträttar naturbehov. I elitklass försvinner avdraget om 40 poäng och istället diskvalificeras hunden (i enlighet med FCIs revidering). I övriga klasser underkänns momentet och helhetsintrycket.

I elitklass införs (i enlighet med FCIs revidering) även ett varningssystem; ”gult kort”, två varningar med ”gult kort” innebär diskvalificering, ”rött kort”. Precis som i tidigare regler är (oavsett klass) inte överdriven uppmuntran mellan momenten tillåten.

Lydnadsprov Klass I:

* Momentet ”*Fritt följ*” utgår.

* Moment 1 ”*Platsliggande*”: Anvisning om att momentet bör utföras med minst 3 hundar i gruppen men ej mer än 8.

* Moment 3 ”*Linförighet*”: Ändrad koefficient till 4.

* Moment 5 ”*Inkallande*”: Ändrad koefficient till 3.

* Moment 7, nytt moment ”*Apportering*” (koeff 1) införs. *Utförande*: Hunden i utgångsställning. Hunden skall, efter order av tävlingsledaren, på kommando av föraren gripa en apportbock av trä, som av föraren hålls på lämpligt avstånd framför hundens nos. Hunden skall hålla apportbocken ca 5 sek. Därefter skall föraren, efter order av tävlingsledaren, kommendera hunden att avlämna apporten.

* Moment 8 ”*Hopp över hinder*”: Ändrat utförande. Hunden lämnas i sittande ställning på valfritt avstånd från hindret. Föraren ställer upp på valfritt avstånd på motsatta sidan i riktning mot hindret. Innan föraren lämnar hunden får kommandot ”Stanna kvar” användas. På förarens kommando skall hunden hoppa fritt över hindret och inta utgångsställning.

Lydnadsprov Klass II:

* Momentet ”*Stående*” utgår.

* Moment 1 ”*Platsliggande*”: Anvisning om att momentet bör utföras med minst 3 hundar i gruppen men ej mer än 8.

* Moment 4 ”*Inkallande med ställande*”: Ändrad koefficient till 2.

* Moment 5, nytt moment ”*Sändande med ställande*” (koeff 3) införs. *Utförande*: Ekipaget ställer upp på ca 10 m avstånd mitt för en markerad ruta 3x3 m. På kommando sänds hunden in i rutan där den kommenderas till stående. Föraren avgör själv när ståkommandot ges. Hunden ska efter ståkommandot förbli stående inom rutan i ca 3 sek,

varefter tävlingsledaren ger order att avhämta hunden.

Lydnadsprov Klass III:

* Momentet ”Platsläggande” utgår.

* Momentet ”Helhetsintryck” utgår.

* Moment 1, nytt moment ”Sittande i grupp” (koeff 2) införs. *Utförande:* Förarna sätter hundarna bredvid varandra med ca 5 m mellanrum och avlägsnar sig gående omkring 20 m och stannar där vända mot och synliga för hundarna. Dessa skall kvarsitta 1 minut utan att förflytta sig. Innan föraren lämnar hunden får kommandot ”Stanna kvar” användas. På order av tävlingsledaren återgår förarna samtidigt till hundarna. Bör utföras med minst 3 hundar i gruppen men ej mer än 8.

* Moment 2 ”Platsliggande”: ändrad koefficient till 2. Anvisning om att momentet bör utföras med minst 3 hundar i gruppen men ej mer än 8.

* Moment 3 ”Fritt följ”: Ändrad koefficient till 4.

* Moment 4, nytt moment ”Sättande” (koeff 3) införs. *Utförande:* Momentet inleds med fritt följ. På kommando skall hunden snabbt sätta sig. Sättandet utförs under gång utan att föraren stannar. Föraren fortsätter gående ca 10 m, gör helt om halt och återgår sedan till hunden på order av tävlingsledaren.

* Moment 6 ”Sändande med platsläggande och inkallning”: i detta moment förändras rutans placering i förhållande till ekipagets utgångsläge. *Utförande:* Ekipaget ställer upp på ca 25 m avstånd **mitt för** en markerad ruta 3x3 m. (Hunden kommer således inte att sändas diagonalt). I övrigt som tidigare.

* Moment 10 ”Fjärrdirigering”: Ändrad koefficient till 4.

Lydnadsprov Elitklass:

* För moment 1 samt 2, ”Sittande i grupp i 2 minuter” resp ”Platsliggande i grupp i 4 minuter med störning”: Anvisning om att dessa bör utföras med minst 3 hundar i gruppen men ej mer än 6.

* I moment 2, ”Platsliggande i grupp i 4 minuter med störning”: Nedläggandet och uppsättandet av hundarna sker en och en efter order av tävlingsledaren. Nedläggande sker från vänster till höger och uppsättandet från höger till vänster, så att den som läggs först sätts upp sist och vice versa.

* Moment 3, ”Fritt följ”: Under utförande är texten förändrad så till vida att inget bestämt antal halter och vändningar anges.

* Moment 4, ”Stå, sitt och ligg under marsch”: Rutans mått ändrad till 8x8 m.

* Moment 9, ”Vittringsprov och apportering”: Ändring skett så till vida att tävlingsledaren överlämnar föremålet - utan att vidröra det - till föraren innan momentet börjar. Föraren märker det med sitt startnummer och får hålla i föremålet ca 5 sek, varefter han överlämnar det till tävlingsledaren. Därefter som tidigare.

/Helena Skarp